

Kreosootti on todettu syöpävaaralliseksi terveyshaitaksi – KKO linjannut päätöksessään kuitenkin toisin

Viime toukokuussa Korkein oikeus, KKO, päätti pitkän kiinteistökauppariidan ja päätyi ratkaisussaan siihen, ettei riidan kohteena olleen talon rakenteista löytynyt kreosootti ollut riittävä peruste purkaa asuntokauppoja – ei edes syy hakea kauppoihin hinnanalennusta. KKO nojautui päätöksessään Valviran lausuntoon, joka AsTe ry:n käyttämien asiantuntijoiden mielestä on virheellinen.

Asumisterveysliitto AsTe ry on huolissaan KKO:n viime keväisestä päätöksestä sekä Valviran KKO:lle antamasta lausunnosta, joka on ollut pitkälti päätöksen pohjana. AsTe ry:n toiminnanjohtaja **Hannele Rämön** mukaan päätös luo virheellisen pohjan vastaavanlaisiin kiinteistökauppariitoihin, joissa rakennuksesta on löytynyt terveydelle vaarallista kreosoottia.

Valviran lausunnossa, samoin kuin Valviran laatimassa asumisterveysasetuksen soveltamisohjeessa, pidetään kivihiilipikeä ja kreosoottia yhtenä ja samana aineena. Näin ei kuitenkaan ole ja näiden erottaminen toisistaan on myös oikeuden päätöksissä tärkeää.

Ensinnäkin kivihiilipiki on kivihiilitervan tislusjäännös. Kreosootti puolestaan on kivihiilitervan tisle, siis seos, joka koostuu sadoista yhdisteistä. Tälle ruskeamustalle, öljymäiselle aineelle on tyypillistä niin sanottu ratapölkyn haju. Kreosootin koostumuksissa on eroja, jotka johtuvat seoksessa käytetystä kivihiilestä ja tislusolosuhteista. Seoksen pääkomponentteina on muun muassa EU:n syöpävaaralliseksi luokiteltuja naftaleeneja.

KKO:n päätöksen pohjana olleissa asiakirjoissa on myös virheellisesti rinnastettu kreosootin ja naftaleenin haju toisiinsa, vaikka ne poikkeavat toisistaan jo siksi, että aineiden koostumus on erilainen, samoin haju. Naftaleenin haju on tunnistettavissa muun muassa koiperhosten torjunnassa käytetyistä koipalloista.

Valviran lausunnossa todetaan, että haitta-aineselvitys ei kerro suoraan huoneilmassa olevien aineiden haitallisuudesta terveydelle ja ettei materiaalinäytteiden pitoisuuksista voi vetää johtopäätöksiä huoneilman pitoisuustasoista. Toteamus on erikoinen, sillä haitta-ainepitoisuuksia koskevia tutkimuksia ei tässä tapauksessa ollut lainkaan tehty ja siksi mainitun kaltainen huoneilman haitan tai laadun arviointi on ollut täysin mahdotonta.

Asumisterveysliiton mielestä Valviran KKO:lle antama lausunto on virheellinen kivihiilipien, kreosootin ja naftaleenin terveyshaittojen arvioinnin kannalta. Virheistä johtuen Valviran lausuntoa ei voida ottaa huomioon päätöksen teossa. Liiton mielestä on myös erityisen tärkeää tiedostaa, että kreosootin ja naftaleenin haju sisäilmassa indikoi selvää altistumista syöpävaarallisille aineille, siksi altistumista näille hajuille on pidettävä terveydensuojelulain tarkoittamana haittana.

Tätä tiedotetta varten on pyydetty asiantuntijalausunto diplomi-insinööri **Risto Aurolalta** ja filosofian maisteri **Juha Pyötsiältä** ja se on kokonaisuudessaan tiedotteen liitteenä.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Hannele Rämö, Asumisterveysliitto ry, puh. (03) 877 5411 tai 044 551 8542 ja sähköposti: hannele.ramo@asumisterveysliitto.fi.

Tiedote on julkaisuvapaa 5.11.2019 klo 12:00